

PR LLB 04_Aanmelding/Intake

Revisienummer:	8
Datum:	14/12/2012
Aantal pagina's:	7

1. DOEL

Het doel van de procedure is een kwaliteitsvolle probleemanalyse en het uitstippelen van een strategie m.b.t. vragen rond leer-, emotionele, gezondheids en/of gedragsproblemen.

2. DEFINITIES

- Van nulde lijn naar derde lijn binnen het onderwijslandschap:

- Nulde lijn : ondersteuning vanuit peergroep/medeleerlingen
- Eerste lijn : ondersteuning vanuit het gezin en vanuit het gehele schoolteam
- Tweede lijn : ondersteuning vanuit CLB en PBD
- Derde lijn : ondersteuning vanuit externe diensten.

Van de nulde tot en met de tweede lijn vindt een begeleiding plaats binnen de schoolcontext.

Vanaf de derde lijn is de begeleiding buiten de schoolcontext.

- Vraaggestuurde begeleiding:

Het CLB gaat in op iedere vraag die gesteld wordt door de school, ouders, leerling (DCLB hfdst. II, afdeling 2, art. 9). Hierbij wordt het volgende stramien (methodiek HGW) gevolgd :

1. Onthaal
2. Vraagverduidelijking of –verheldering
3. Aanbodverduidelijking of –verheldering
4. Specifiek aanbod van de hulpverlening → cliënt gaat akkoord / weigert
5. Uitvoering van de hulp
6. Evaluatie

Vraaggestuurd werken impliceert ook dat het CLB acties kan voorstellen

(DCLB hfdst. II, afd. 1, art. 6).

- Methodiek van Handelingsgericht werken:

Handelingsgericht werken is een besluitvormingsproces waarbij de CLB medewerker systematisch te werk gaat. Hij onderkent en analyseert problemen en zoekt naar mogelijke verklaringen met als doel het geven van een advies dat gericht is op het oplossen van die problemen. Het diagnostisch proces richt zich op relevante risico- en protectieve factoren van kind, onderwijsleer- en opvoedingssituatie.

Het begin is de hulpvraag van de cliënt, het eindproduct is een verantwoord en bruikbaar advies.

De CLB medewerker werkt doelgericht samen met school, ouders en kind en is van meet af aan gericht op adviseren.

Voor HGW gelden, net zoals voor HGD, zes uitgangspunten:

1. Onderwijsbehoeften van kinderen en ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders staan centraal;
2. De werkwijze is systematisch en transparant;
3. We werken doelgericht en geven haalbare adviezen;
4. We werken vanuit een transactioneel referentiekader;
5. Leerkrachten, interne zorgbegeleiders, ouders, kind, CLB en externe deskundigen werken constructief samen;
6. De positieve aspecten van leerling, leerkracht, zorgbegeleiders en ouders zijn van groot belang.

- Voortraject:

Verzameling door de school van alle relevante gegevens m.b.t. de leerling :

- Schoolverloop
- Observatiegegevens van de leerkracht
- Gegevens vanuit het KVS / LVS
- Sociaal functioneren
- Emotioneel functioneren
- Sociale context
- Toevallige contacten met ouders
- ...

- Enkelvoudig Handelingsplan:

Het HP sluit aan bij de dagelijkse onderwijspraktijk.

- Aanleiding: probleembeschrijving (Bv: het kind leest veel fouten, letterkennis vlot niet ...)
- Methode: meer instructie, meer leertijd, meer oefenkans.
- Opvolging: evaluatie gebeurt door tussentoetsen.
- Voorwaarde: organisatievormen zijn relatief miniem (bijvoorbeeld leeshoek), de hulp is ingebed in natuurlijke procedures, kennis van mogelijkheden van methoden en middelen.
- Vormgeving: het wat, wanneer, hoe model (BV: Piet geraakt niet in AVI 1, om hem hierin te krijgen laat ik hem...lezen samen met...en gebruik daarvoor...)

- Meervoudig Handelingsplan: (zie strategiefase)

De toepassing van het meervoudige HP betekent zeker een ingreep op het courante onderwijspraktijk (vb de organisatie). Het meervoudige HP wordt uitgewerkt in samenwerking met de leerkracht, SES leerkracht, de ZC of LLB en het CLB (afsprakennota).

- Aanleiding: de probleemanalyse (vb veel fouten lezen heeft te maken met de onvoldoende beheersing van de letterkennis).
- Methode: doordachte ingrepen.
- Voorwaarde: aangepaste klassenorganisatie (leeshoek, computerhoek...), klassenmanagement: zelfstandig werken, materialenbank: orthotheek,
- Ondersteuning: SES, zorgcoördinatie of leerlingenbegeleiding, CLB (afsprakennota).
- Vormgeving: beginsituatie, doelen, leerinhouden, pedagogisch didactische aanwijzingen, organisatie, evaluatie

- Subsidiariteit:

DCLB Hfdst II, Afd. 1 'Opdrachtsverklaring', art. 6, 3° : het CLB werkt subsidiair ten aanzien van de school en de ouders. Het centrum, de school en de ouders dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De school en de ouders zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvang en de begeleiding van de leerlingen. De zorg voor het welbevinden van de leerlingen kan niet uitbesteed worden aan derden. De school en de ouders kunnen niet worden gederesponsabiliseerd. Zij dragen verantwoordelijkheid voor het onderwijs, het leren en het studeren, de studiebegeleiding en – oriëntering, de preventieve gezondheidszorg, de vorming van sociale vaardigheden.

Om dit op een kwalitatief hoogstaand niveau te kunnen waarmaken, kunnen de school en de ouders een beroep doen op de deskundige ondersteuning van een CLB. De bijdrage van het CLB op het vlak van het welbevinden van leerlingen wordt geconcretiseerd vanuit meerdere invalshoeken : multidisciplinaire werking.

- Ankerfiguur:

De ankerfiguur is de aanspreekpersoon van het multidisciplinair team van het CLB voor de school.

- Zorgteam (Basisonderwijs) / Cel leerlingenbegeleiding (Secundair Onderwijs):

Het zorgteam of de cel leerlingenbegeleiding is een overlegmoment met de ankerfiguur (van het CLB) op de school waarop leerlingen aan het CLB worden aangemeld door de zorgcoördinator of leerlingenbegeleider. Op dit overlegmoment kan, indien nodig, een meervoudig handelingsplan opgemaakt worden. Leerlingen waarbij een meervoudig handelingsplan loopt (zie strategiefase), worden op deze overlegmomenten ook regelmatig geëvalueerd (= voor basisonderwijs MDO). Wanneer nood aan uitbreiding van zorg (zorgniveau 3 van zorgcontinuüm) verwijst het zorgteam of cel leerlingenbegeleiding door naar het CLB. Het CLB nodigt de betrokken actoren uit voor het starten van de intake.

De frequentie van het zorgteam of cel leerlingenbegeleiding wordt in samenspraak tussen school en CLB bepaald en vastgelegd in de afsprakennota.

- Multidisciplinair overleg:

Het is een overleg waarbij de 1 of meerdere CLB-medewerkers, de ZC of LLB, de klasleerkracht en/of directie, eventueel ouders/leerling + externen op aanwezig zijn. Tijdens dit overleg worden geen nieuwe aanmeldingen meer gedaan maar wordt de evolutie van de probleemleerlingen uitgebreid multidisciplinair besproken en wordt het meervoudig handelingsplan al dan niet bijgestuurd.

Het CLB is aanwezig op de MDO's in december en april. In juni is er een selectief MDO waarop het CLB enkel aanwezig is voor overgang K3>L1 en overgang L6>SO.

In het buitengewoon onderwijs spreekt men niet over MDO's. Daar worden de leerlingen besproken op klassenraden.

3. AFKORTINGEN

BaO:	Basisonderwijs
CLB:	Centrum voor Leerlingen Begeleiding
CLLB:	Cel Leerlingenbegeleiding
DCLB:	Decreet CLB

DIR:	Directeur
SES:	Sociaal-economische status
HGD:	Handelingsgerichte diagnostiek
HGW:	Handelingsgericht werken
HP:	Handelingsplan
KVS:	Kleutervolgsysteem
LL:	Leerling
LLB:	Leerlingenbegeleider
LKR:	Leerkracht
LVS:	Leerlingvolgsysteem
MDO:	Multidisciplinair overleg
OU:	Ouders
SO:	Secundair Onderwijs
ZC:	Zorgcoördinator

4. VERANTWOORDELIJKHEDEN EN BEVOEGDHEDEN

Het principe van de subsidiariteit wordt hier toegepast.

- Ouders/leerlingen (+12): zijn verantwoordelijk voor het scheppen van een positief klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de jongere. Zij zorgen voor voldoende ruimte voor de ontwikkeling van cognitieve en sociale vaardigheden. Zij signaleren tijdig problemen aan de school en/of het CLB;
- De school: is verantwoordelijk voor het scheppen van een positief klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de leerlingen. Zij verwittigt de ouders tijdig van problemen bij de ontwikkeling (sociaal, emotioneel, gezondheid, cognitief) van hun kind en stelt haalbare oplossingen voor. Zij verzamelt alle relevante gegevens m.b.t. de leerlingen, houdt een overzicht bij van de reeds gedane stappen en de effecten hiervan = voortraject (individueel leerlingendossier).
- Het CLB-team is verantwoordelijk voor het ondersteunen van het zorgteam van de school in het proces van handelingsgericht werken.
 - Intake : hoe gaan we met deze leerkracht, deze ouders en dit kind samenwerken?
 - Strategie : wat weten we al, wat willen we nog weten en waarom?
 - Onderzoek : beantwoorden van onderzoeksvragen
 - Indicering : wat zijn de behoeften van deze leerling?
 - Advies : wat is een haalbaar advies?

5. TOEPASSINGSGEBIED

Deze procedure behandelt de opeenvolgende stappen die de school en het CLB kunnen zetten bij een aanmelding/vraag op het vlak van:

1. Leren en studeren
2. Psychisch en sociaal functioneren
3. Preventieve gezondheidszorg
4. Schoolloopbaanbegeleiding

en dit voor zowel basis- als secundair onderwijs.

6. MIDDELEN

Meldingsfiche
 Brede screeningsinstrumenten zoals KVS/LVS, Achenbach, observatielijsten, ...
 Leerlingdossier (school)
 Multidisciplinair dossier (CLB)
 Zorgteam/Cel Leerlingenbegeleiding

7. REFERENTIES

Decreet CLB:

<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=12274>

Handboek 'Handelingsgericht werken op school. Samen met leerkracht, ouders en kind aan de slag'
 Noëlle Pameijer, Tanja van Beukering e.a.

8. WERKWIJZE

- Aanmelding:
 - Vraag van een ouder en/of een leerkracht en/of een kind/jongere aan de ZC/LLB
 - Vraag van een ouder en/of een leerkracht en/of een kind/jongere aan het CLB

➤ Vraag wordt gesteld aan de ZC/LLB:

- 1) De ZC/LLB gaat na of er meer informatie nodig is om de vraag te beantwoorden. Indien dit niet zo is wordt de vraag beantwoord.
 Indien er wel meer informatie nodig is: ga naar stap 2.
- 2) Er vindt een intern overleg plaats op school, het zorgteam (ZC/LLB, GOK leerkracht, betrokken leerkracht en/of directie) komt bijeen.
 Indien voldoende informatie ingewonnen is, wordt de vraag beantwoord of worden er acties gepland om aan de vraag tegemoet te komen maw er wordt een enkelvoudig handelingsplan opgemaakt.
 Indien men hier nog niet over voldoende informatie beschikt om de vraag te beantwoorden: ga naar stap 3.
- 3) Het CLB wordt ingelicht over de gestelde vraag en het intern overleg op school. Dit gebeurt eventueel adhv een meldingsfiche. Ouders (in het basisonderwijs) en/of leerlingen (in het secundair onderwijs) worden op de hoogte gesteld van de betrokkenheid van het CLB.
 Indien het CLB over voldoende informatie beschikt om de vraag te beantwoorden, dan gebeurt dit.
 Indien dit niet het geval is, wordt op dit overlegmoment beslist wie het intakegesprek gaat voeren (+ wie wordt er bij betrokken) en op welke manier dit zal gebeuren.

➤ Vraag wordt gesteld aan het CLB:

- 1) Het CLB gaat na of er meer informatie nodig is om de vraag te beantwoorden.
 Indien dit niet zo is, wordt de vraag beantwoord.
 Indien er wel meer informatie nodig is: ga naar stap 2.
- 2) De vraagverheldering kan via verschillende wegen gebeuren:

Of: het CLB neemt contact op met de ZC/LLB of het zorgteam voor meer informatie
Of: het CLB neemt contact op met externen voor meer informatie
Of: het CLB gaat na op welke manier het intakegesprek zal plaatsvinden en nodigt de betrokken actoren uit.

● Intake:

In het eerste geval gebeurt de intake door de zorgcoördinator of leerlingenbegeleider in het tweede geval gebeurt dit door de CLB-medewerker.

De mogelijk andere actoren zijn de leerkracht, de directie, de ouders, het kind of de jongere.

➤ Hoe?

Het gesprek vindt plaats op de school of in een CLB-lokaal.

Thema's die aan bod komen:

- Reden van aanmelding en hulpvraag/vragen.
- Wensen en verwachtingen ten opzichte van het probleem, maar ook ten opzichte van het CLB/zorgverlener (Let op: hebben de verschillende actoren eenzelfde hulpvraag?)
- Concretisering van het probleem
- Positieve aspecten
- Verklaringen/attributionen van de verschillende actoren
- Verwachtingen van de verschillende actoren
- Relevante voorgeschiedenis
- Reeds genomen maatregelen en effecten

Hypothesen worden geformuleerd op basis van een clustering van alle voor handen zijnde relevante informatie die we uit de intake gehaald hebben.

● Strategie:

Wat weten we al? (voor de uitwerking hiervan verwijzen we naar de werkafspraken als o.m. dyslexie, ADHD, autisme, hoogbegaafdheid, ...)

➤ Kindkenmerken: (per cluster wordt ook steeds gekeken naar de positieve aspecten):

1. Leerontwikkeling, zoals lees- en rekenvaardigheden en leerresultaten;
2. Werkhouding en taakgedrag (motivatie, zelfstandig werken, zelfsturing, tempo, concentratie, faalangst);

3. Cognitief functioneren (taalvaardigheid, verbanden leggen, ruimtelijk inzicht, logisch redeneren);
4. Sociaal-emotioneel functioneren (omgaan met autoriteit en regels, ondernemend of passief, vrolijk of somber, zelfverzekerd, perfectionistisch, sociaalvaardig of vijandig);
5. Lichamelijk functioneren en uiterlijk (grove en fijne motoriek, allergieën, gehoor en visus, niet goed verzorgd).

Er wordt ook een inventaris gemaakt van de problematische en positieve aspecten van de onderwijsleer- en opvoedingssituatie.

	Opsteller	Nagelezen	Goedgekeurd
Naam	PPD	Marianne De Wael	Ilse Cannau
Functie	PPC-PPW	DIR	KC
Handtekening	X	X	X